

som paa, at man vel efter Grundloven kan expropriere en Mand fra hans Eiendom, men derimod kan man ikke tvinge en Mand til at expropriere en anden; man kan vel expropriere Eierne af den her omhandlede Jord, men man kan ikke tvinge dem til at expropriere Krigsministeren; en saadan Grundsaetning, at private Eiere skulde kunne expropriere en offentlig Myndighed for de Rettigheder, som den udøver paa deres Grunde, har jeg endnu ikke seet opstillet i noget Lands Lovgivning. Man kunde altsaa efter min Overbeviisning ikke gaae denne Vej, for at tilveiebringe en Overenskomst, en Vej saa besynderlig forekommer det mig, at den vistnok heller ikke vilde have fundet Thingets Bifald. Der stod saaledes kun tilbage at gaae den Vej, der er valgt i Lovforslaget, nemlig at laa de Krigsministeriet expropriere Eierne; — man kunde ikke paalægge de private Eiere at løse Forholdet imod at betale en Erstatning, man maatte derfor paalægge Krigsministeriet at betale en Erstatning for at faae Forholdet løst, og saaledes er man kommen til det, der er foreslaaet. Det er min Overbeviisning, at Almeenvellet kræver en Lov som denne, og det forekommer mig tillige at være indlysende, at man, naar man skal varetage saavel Monarchiets som de private Eieres Tarv, ikke kan gaae nogen anden Vej end den foreslaaede. Naar man holder fast derved, at de tidligere Eiere af Grundene, der i sin Tid ere bleve exproprierede, have faaet fuld Erstatning for den Indskrænkning, der er gjort i deres Eiendom, og at de senere Eiere kun have besiddet disse Grunde med denne Indskrænkning, saa vilde det efter min Mening være en ganske abnorm Fordring, at den af Krigsministeriet saaledes erhvervede Rettighed skulde opgives for Intet. Maa jeg bede de ærede Herrer med mig at gjøre et Experiment, for at jeg kan vise dem, hvor ubegrundet en saadan Fordring vilde være. Lad os tænke os, at man, for at fikke Kjøbenhavn, besluttede sig til at opføre detacherede Forter udenfor Byen, og at man dernæst, for at disse ikke skulde generes af Bygninger, tillige lagde det Servitut paa et vist Stykke af Egnen omkring Forterne, at det ikke

maatte bebygges, og betalte vedkommende Eiere en ved Lovlig Taxation fastsat Pengesum for at underkaste sig dette Servitut, men at den Lovgivende Magt, som skulde bevilge de nødvendige Penge til disse Forters Anlæg, f. Ex. otte Dage efter, at man havde udbetalt Pengene til Eierne, forandrede Anskuelse og besluttede, at Forterne ikke skulde anlægges, saa stod man her overfor et ganske lignende Forhold som det, vi nu forhandle — (Mülleren ryster paa Hovedet) — det nytter ikke den ærede Rigsdagsmænd ryster paa Hovedet, Forholdet vilde være ganske det samme; man havde betalt en Sum Penge, for at Vedkommende skulde finde sig i Servitutet, men man behøvede det ikke længere, og man skulde da, efterat have anvendt maaskee en Million til Erstatning til Eierne af de paagældende Grunde, 8 Dage efter tage Servitutet bort og sige: I skulle nu være aldeles frie derfor og beholder kun det, I have faaet, det er Eder vel undt. Nei, det vilde dog være et aldeles ubilligt Forlangende, at Staten først skulde betale en saadan Erstatningssum for et paalagt Servitut, og naar den da 8 Dage derefter hævede det, ikke selv skulde erholde nogensomhelst Erstatning; men det er netop ganske det samme Tilfælde, her foreligger. Man har exproprieret Eierne af de Eiendomme, der ligge paa det Bette, hvorom der er Tale, og givet dem Eiendomme paa andre Steder til Erstatning; nu kan man ikke sige til de nuværende Eiere, naar man vil hæve Servitutet, at de skulle betale Pengene tilbage, men man vil efter min Mening opfylde den strengeste Billigheds Fordring, naar man siger: vi ville udløse Eders Eiendomme for den Værdi, de have, med et saadant Servitut hvilende paa dem. Hvad der forstyrer den rette og klare Opfattelse af dette Forhold, er alene det, at der ikke ligger 8 eller 14 Dage, men en Hælle Aar mellem disse to forskjellige Handlinger, men Retsforholdet er det samme, enten der ligger 8 eller 14 Dage, eller der ligger et hundrede eller flere hundrede Aar imellem; det er blevet uforstyrret af den mellemliggende Tid og er gaaet saaledes ned fra den ene Slægt til den anden.